

EUROPEES PARLEMENT

SPECIALE UITGAVE

*DIRECTORAAT PLANNING
PARLEMENTAIRE WERKZAAMHEDEN*

EUROPESE RAAD

12 december 2003

Brussel

**TOESPRAKEN VAN DE HEER PAT COX, VOORZITTER
CONCLUSIES VAN HET VOORZITTERSCHAP**

07/S-2003

Directoraat-generaal presidium

(Intranet) <http://www.euoparl.ep.ec/bulletins> (Special Edition 2003)
(Internet) <http://www.euoparl.eu.int/bulletins> (Special Edition 2003)

\\EPADES\PUBLIC\SOMMET\Bruxelles

TOESPRAKEN

**TOESPRAAK VAN DE
VOORZITTER VAN HET EUROPEES PARLEMENT PAT COX
VOOR DE EUROPESE RAAD**

BRUSSEL, 12 DECEMBER 2003

Ik wil hier vandaag het Italiaanse voorzitterschap feliciteren met de vorderingen die onder zijn leiding zijn gemaakt op een aantal belangrijke punten: groei, grenscontroles, effectieve multilaterale aanpak. Tevens wil ik mijn waardering uitspreken voor het leiderschap dat het voorzitterschap heeft getoond, zowel op politiek als op diplomatiek niveau, waar de ambassadeur, de heer Vattani, een voortrekkersrol heeft gespeeld. Er is veel vooruitgang geboekt met medebeslissingsdossiers. Een ervan wil ik speciaal noemen. De volgende week zal het Europees Parlement stemmen over de resultaten van de bemiddeling over *Ecopunten*, een onderwerp dat een lidstaat zeer ter harte gaat. Wij in het Europees Parlement staan klaar om onze procedures in verband met het *Eurovignet* snel af te handelen, als u bereid bent het tempo op te voeren in de Raad.

EUROPESE ACTIE VOOR GROEI

Zoals ik bij onze ontmoeting twee maanden geleden al verklaard heb, steunt het Europees Parlement maatregelen ter bevordering van de groei. Daartoe horen ook initiatieven voor innovatie en O&O, TEN's en het quick start programma.

Ik ben ingenomen met het rapport van de Task Force van Wim Kok en hoop dat het de lidstaten zal motiveren om versneld hervormingen door te voeren. Door sommigen wordt het rapport gezien als het zoveelste in de reeks van "noodbelrapporten", die de lidstaten waarschuwen voor het gevaar dat de doelstellingen van Lissabon niet worden gehaald, en die hen aansporen de kloof tussen retoriek en daadwerkelijke hervormingen te dichten. Het rapport van de Task Force doet dat inderdaad allemaal, maar bevat ook specifieke boodschappen per land, niet alleen om landen met naam te noemen en te bekritisieren maar ook om ze te prijzen.

Deze aanpak zet de langzame hervormers opnieuw onder druk. Tegelijk stimuleert de verspreiding van positieve praktijkvoorbeelden hervormingen op een positieve manier, door duidelijk te maken dat hervormingsinitiatieven geen "sprong in het onbekende" hoeven te zijn. Medelidstaten hebben ervaringen opgedaan waaruit andere constructieve conclusies kunnen trekken.

Ik hoop dat het rapport van de Task Force zijn nut bewezen zal hebben als we de vorderingen gaan evalueren onder het Ierse voorzitterschap. De agenda van Lissabon is alweer bijna vier jaar oud - het zou mooi zijn als we die verjaardag kunnen vieren met de constatering dat er reële en aanzienlijke vooruitgang is geboekt.

Het is geen geheim dat de agenda van Lissabon in moeilijkheden is - hoewel ik niemand ben tegengekomen die er geen voorstander van is. Iedereen steunt de agenda, maar ik heb gemerkt dat verschillende actoren geneigd zijn zich op verschillende aspecten te concentreren. Sommigen leggen graag de nadruk op het *dynamische concurrentievermogen* - en vergeten de duurzaamheid; anderen hebben het meer over de *sociale samenhang* - en laten *structurele hervormingen* links liggen.

We moeten ophouden met er selectief zaken uit pikken. We hebben een totaalbenadering nodig, die uitgaat van de volledige agenda. Economische hervorming is niet de vijand van sociale solidariteit maar eerder het fundament.

Een onderdeel van de voorgestelde conclusies waar ik de aandacht op wil vestigen is het besluit om na 2006 een belangrijk deel van de middelen voor economische en sociale zaken te investeren in menselijk kapitaal en permanente educatie.

Ik denk dat we in het kader van de volgende Financiële vooruitzichten de doelstellingen voor onze uitgaven onder de loep moeten nemen en moeten nagaan of de gebruikte instrumenten adequaat zijn. Als een hogere productiviteit en grotere groei het belangrijkste doel zijn, pleit alles ervoor om onze middelen zo te besteden dat ze de groei beter bevorderen.

JUSTITIE EN BINNENLANDSE ZAKEN

In principe steunt het Europees Parlement de oprichting van een Europees agentschap voor de coördinatie van de operationele samenwerking aan de buitengrenzen. Dit strookt met het beginsel van solidariteit tussen lidstaten en kan een duidelijke toegevoegde communautaire waarde geven in een ruimte waar interne grenzen niet langer bestaan.

Ik ben bijzonder verheugd over de reële vooruitgang die de Raad in de periode sinds mijn laatste verklaring over dit onderwerp heeft geboekt met afzonderlijke wetsvoorstellen. De burgers verwachten praktische en concrete resultaten, met name op een gebied dat hen rechtstreeks en onmiddellijk aangaat zoals regels over asielverlening, terugkeer naar het eigen land en illegale immigratie.

Er moet nog meer werk verzet worden, en ik herinner u aan de toezegging die u zelf heeft gedaan om voor het einde van het jaar een besluit te nemen over minimumregels voor kwesties in verband met asielverlening en de vluchtelingenstatus. Dit soort beloftes over termijnen zijn belangrijk voor de burgers en kunnen niet wegverklaard worden.

Dialogoog tussen religies

Op 25 september tekende ik tegelijk met Voorzitter Schieder van de Parlementaire Vergadering van de Raad van Europa, een verklaring over het handvest van de Europese partijen voor een niet-racistische samenleving, waarin onze gezamenlijk engagement voor en de rol van de politieke partijen in de bestrijding van discriminatie nog eens werd aangehaald. We bevestigden ons gemeenschappelijke streven naar de ontwikkeling van een Europa van waarden, waarin alle vormen van intolerantie en vervolging op grond van ras, huidskleur, etnische afkomst of nationaliteit, zijn uitgebannen.

Ik onderschrijf volledig de ideeën die vervat zijn in de conclusies en de afwijzing van alle uitingen van antisemitisme, en met name uitingen van geweld tegen individuen of aanslagen op gebedshuizen.

In het Europees Parlement hechten we groot belang aan de constructieve initiatieven die het Italiaanse voorzitterschap heeft genomen om de dialoog tussen de religies aan te moedigen, als een instrument om de vrede, de tolerantie en de sociale samenhang te bevorderen.

UITBREIDING

Net als de Raad kijkt het Europees Parlement uit naar de toetreding van de tien nieuwe leden op 1 mei 2004, als de bekroning van de inspanningen van onze generatie.

Het Parlement heeft de rapporten over de stand van de voorbereiding, die de Commissie op 5 november 2003 heeft gepresenteerd zorgvuldig bestudeerd, en dringt er bij de nieuwe lidstaten op aan blijk te geven van hun vastbeslotenheid om de nog onopgeloste problemen aan te pakken, en hun deel van een wederkerig contract van verwachtingen waar te maken, zodat de toetreding vlot en volgens de planning kan verlopen.

Bulgarije en Roemenië

De evaluatieverslagen van de Commissie bevestigen dat Bulgarije en Roemenië een verschillend tempo volgen bij de voorbereidingen van hun lidmaatschap. De gemeenschappelijke doelstelling van een toetreding in 2007 is realistisch, en wij mogen onze inzet en vastbeslotenheid om deze landen te steunen niet laten verslappen. Evenmin mogen we afstappen van het principe van de "eigen verdiensten": een kandidaat-lidstaat heeft het recht op zijn eigen verdiensten te worden beoordeeld, ongeacht politieke overwegingen van buitenaf. Maar ons engagement verlangt wel even grote inspanningen van de zijde van de kandidaat-lidstaten: wij verwachten dat alle beloften volledig worden nagekomen. Het is geen geheim dat sommige sectoren, en met name de bestuurlijke en justitiële capaciteit, nog steeds bijzondere aandacht en zorg vereisen.

Turkije

De vooruitgang die Turkije het afgelopen jaar onder leiding van Premier Erdogan heeft geboekt overtreft ongetwijfeld de inspanningen van de vorige regeringen in veertig jaar. We zien de reusachtig positieve impuls van de lopende wetsvorming en juichen deze toe. Turkije heeft flinke vorderingen gemaakt met betrekking tot de criteria van Kopenhagen, en dat moeten we erkennen. De Commissie heeft op de lacunes gewezen, vooral op het gebied van de uitvoering, en heeft duidelijk gemaakt wat er nog moet gebeuren.

De oplossing van het conflict op Cyprus is geen randvoorwaarde voor Turkije - na Helsinki kunnen er geen nieuwe randvoorwaarden worden opgelegd. Het valt echter niet te loochenen dat het klimaat voor onze afspraken met Turkije veel gunstiger zou worden als er voor 1 mei 2004 een oplossing voor de Cypriotische kwestie is gevonden.

Cyprus

Wat de uitslag van de verkiezingen op Noord-Cyprus zondag ook zal zijn, wij delen de hoop dat deze laatste kans de gehele Cypriotische bevolking het vooruitzicht kan geven op toetreding tot de ruimte van vrede, stabiliteit en welvaart van de Europese Unie. Wij moeten alles doen om dit proces te stimuleren.

Westelijke Balkanlanden

In oktober van dit jaar heb ik de Westelijke Balkan bezocht. Ik voelde een nieuwe positieve sfeer, die strookte met de Europese bestemming van alle landen, en vond die zeer bemoedigend. Wij moeten het elan voor Europa aanmoedigen en stimuleren. Wij moeten de landen stimuleren om samen te werken, niet alleen op economische en handelsgebied, maar ook in hun gemeenschappelijke strijd tegen de georganiseerde misdaad. Dit nieuwe netwerk van samenwerkingsverbanden, dat werkt aan gemeenschappelijke doelstellingen, zal een waardevolle voorbereiding op het lidmaatschap blijken. We moeten de inspanningen van bijvoorbeeld Kroatië en de voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië stimuleren en vooruitgang onderkennen.

Maar we moeten vooral nadenken over de strategische implicaties van de weg die op de Top van Thessaloniki zo duidelijk geschetst is en rekening houden met ons Europees politiek belang als we de planning voor de komende jaren en de financiële en andere implicaties hiervan gaan bekijken.

We hebben alle reden om optimistisch te zijn en te geloven in het vermogen van de Europese Unie om een proces van "creatieve verzoening" op gang te brengen. Symbool hiervoor zijn recente gebaren van verzoening, eerst tussen de presidenten van Servië en Montenegro en Kroatië, en daarna tussen de presidenten van Servië en Montenegro en Bosnië en Herzegovina. Maar laten we tegelijk niet vergeten dat het Europese perspectief gemakkelijk teniet gedaan kan worden door de opkomst van een populistisch nationalisme. Het Europese perspectief voor deze landen wordt na Thessaloniki niet langer vertaald in ambitieuze verklaringen maar in actieplannen en duidelijke standaardnormen, volgens de criteria die door de Europese Commissie zijn vastgesteld met de landen van Midden- en Oost-Europa.

Euro-mediterraan partnerschap

Vorige week heb ik de eerste Euro-mediterrane parlementaire vergadering geopend. Dit is een belangrijke stap vooruit na het proces van Barcelona, een stap die naar mijn mening een nieuwe democratische impuls zal geven aan werkelijke diepgaande samenwerking over de gehele linie met onze mediterrane partners.

Ik wil uw aandacht vestigen op de actieve en positieve deelname van de vertegenwoordigers van zowel de Knesset als de Palestijnse raad. Ik hoop dat bij de eerste bijeenkomst van de nieuwe Euro-mediterrane parlementaire vergadering, die wordt gehouden onder het Ierse voorzitterschap maar georganiseerd door het Griekse parlement, de Voorzitter van de Raad en de Voorzitter van de Commissie aanwezig kunnen zijn.

BUITENLANDS BELEID

Verenigde Staten

Ik verwelkom van harte de Verklaring over de transatlantische betrekkingen en de grote prioriteit die u aan ons partnerschap met de Verenigde Staten heeft toegekend. U geniet hierbij onze volledige steun. Het Parlement hecht een groot belang aan een constructieve dialoog, waarbij kracht wordt geput uit de gemeenschappelijke waarden die aan onze betrekkingen ten grondslag liggen.

In deze context wil ik namens het Parlement de aandacht vestigen op één kwestie. Ik wil met name uiting geven aan onze grote bezorgdheid over Guantánamo Bay. Wij zijn bezorgd over de schending van de grondrechten van burgers uit de Europese Unie. Maar onze bezorgdheid over het ontbreken van een eerlijk proces geldt voor alle gedetineerden: het zou moreel onverdedigbaar alleen bezorgdheid te uiten over onze eigen burgers. Wij willen een eerlijk proces voor alle gevangenen.

Uiterekend op een ogenblik dat wij onze transatlantische betrekkingen verdiepen, mag onze oprechte vriendschap onze oprechte bezorgdheid niet verhullen. Wij moeten er niet voor terugdeinzen de kwestie Guantánamo op de agenda van de volgende EU/VS-top te plaatsen.

Rusland

Ik acht het zeer gepast precies op de dag waarop Rusland trots zijn 'grondwettelijke beginselverklaring' herdenkt, deze vergadering eraan te herinneren dat het in ons gemeenschappelijk belang is dat Rusland de strengste democratische en grondwettelijke normen eerbiedigt.

In het Parlement heerst grote bezorgdheid: over de recente verkiezingen - die weliswaar vrij, maar volgens de waarnemers van de Raad van Europa niet eerlijk zijn verlopen -; over de vrijheid van de media; over de onopgeloste crisis in Tsjetsjenië; over verklaringen door hooggeplaatste personen dat Rusland het Protocol van Kyoto misschien niet zal ratificeren (met de gevolgen voor dit internationaal akkoord die we allemaal kennen). Mag ik in dit opzicht voorstellen dat de Commissie dringend een mandaat wordt verleend voor de follow-up van de Kyoto-conferentie van Milaan? De deelname van Rusland is onontbeerlijk om ervoor te zorgen dat het Protocol van Kyoto in werking kan treden.

Het klopt dat wij onze economische samenwerking moeten verdiepen op basis van de verklaring van Sint-Petersburg. Een partnerschap impliceert evenwel een zekere wederkerigheid en eerbied voor de waarden die de kern van onze Europese constructie vormen, met inbegrip van een pluralistische democratie en eerbiediging van de fundamentele vrijheden.

Veiligheidsstrategie en defensie

Ik wil mijn waardering uitspreken voor het werk dat u vandaag op het gebied van het defensiebeleid verricht, onder meer voor de drie crisisoperaties die met succes in het kader van het GBVB zijn uitgevoerd. Hierbij moet de nadruk worden gelegd op de operationele inhoud, op basis van complementariteit en subsidiariteit.

Verder wil ik benadrukken hoeveel belang wij hechten aan de goedkeuring van het document dat aan de Hoge vertegenwoordiger, Javier Solana, is voorgelegd en een belangrijke stap vormt om de prioriteiten inzake de belangen en doelstellingen van ons buitenlands en veiligheidsbeleid duidelijk vast te stellen.

EU/Verenigde Naties

Voor het Europees Parlement kan een veiligheidsstrategie enkel worden ontwikkeld op basis van multilateralisme en de structuur van de Verenigde Naties. Op 29 januari aanstaande verwelkomen wij de secretaris-generaal van de VN, de heer Kofi Annan, om namens de Verenigde Naties de Sacharovprijs in ontvangst te nemen en de VN-medewerkers te herdenken die bij hun werk om het leven zijn gekomen. Diezelfde dag zal het Parlement tevens een strategie aannemen om zijn bijdrage aan meer en doeltreffend multilateralisme te ondersteunen. Wij verwelkomen van harte het nooit eerder geziene gemeenschappelijke EU/VN-initiatief voor samenwerking op het gebied van crisisbeheer.

IGC

Deze middag wordt de Intergouvernementele Conferentie bijeengeroepen en zal ik de gelegenheid krijgen de standpunten van het Parlement te verwoorden. De IGC is geen forum dat zomaar besluiten goedkeurt: ze heeft haar eigen integriteit en moet kwesties behandelen die voor de lidstaten van fundamenteel belang zijn. Ik zou u willen verzoeken de Europese geest te vinden om al deze kwesties aan te pakken, met de bedoeling een echt compromis te zoeken, en niet de kleinste gemene deler.

Verder wil ik een plechtig verzoek doen: laten we alle problemen aanpakken en oplossen! Laten we ervoor zorgen dat de tekst niet te veel rode doorhalingen bevat zodat de zwartgedrukte tekst eronder nog leesbaar blijft.

Laten we op deze manier een goede grondwet voor Europa afleveren.

**TOESPRAAK VAN DE HEER PAT COX,
VOORZITTER VAN HET EUROPEES PARLEMENT,
TOT DE INTERGOUVERNEMENTELE CONFERENTIE**

BRUSSEL, 12 DECEMBER 2003

In de eerste plaats zou ik de grote waardering van het Parlement willen uitspreken voor de enorme inspanningen die jullie, mijnheer de Voorzitter, mijnheer Frattini en jullie collega's in het Italiaanse voorzitterschap, hebben geleverd om ons tot deze beslissende fase in de IGC te brengen. In de compromisvoorstellen die jullie in de diverse stadia hebben gedaan, hebben jullie geprobeerd zo dicht mogelijk bij de resultaten van de Conventie te blijven, die - en daar waren we het allen over eens - de basis vormden voor de werkzaamheden van de IGC en op de steun konden rekenen van al onze regeringen, van vertegenwoordigers van al onze parlementen en van het Europees Parlement.

Opdat onze werkzaamheden echt resultaat kunnen opleveren, is ratificatie door alle lidstaten vereist, met referenda in een aanzienlijk aantal landen. Om de bevolking voor dit project te winnen, moeten de voordelen en baten die de grondwet ons kan bieden, voortdurend worden gepromoot:

- coherentie in ons extern beleid, efficiëntere besluitvorming voor onze werkzaamheden op wetgevend gebied,
- afdoend overleg inzake interne veiligheid, immigratie en asiel,
- bescherming van onze gemeenschappelijke waarden door het Handvest van de fundamentele rechten van de mens in het verdrag op te nemen,
- een sterkere parlementaire dimensie doordat de nationale parlementen en het Europees Parlement een betekenisvollere rol vervullen,
- democratische hervormingen voor al onze instellingen, en
- meer gerichte inspanningen van de EU op gebieden waar Europese samenwerking aan de acties van de lidstaten waarde toevoegt.

Bijgevolg zou ik jullie, de politieke leiders, willen verzoeken meer nadruk te leggen op de positieve aspecten van het grondwettelijk verdrag, en misschien wat minder nadruk op vermeende bedreigingen voor de nationale soevereiniteit. In het volle besef dat de IGC geen forum is dat klakkeloos de resultaten van de IGC overneemt, moeten jullie er toch naar streven dat de tekst niet te veel rode doorstrepingen bevat zodat de zwartgedrukte tekst eronder nog leesbaar blijft. Wij zijn ervan overtuigd dat jullie erin zullen slagen het enthousiasme van de bevolking opnieuw aan te wakkeren, in plaats van in de kaart te spelen van de eurosceptici.

Het verdrag zal zeer waardevol zijn als het op een grondwettelijke regeling is gebaseerd. Allicht heb ik de historische wijsheid van voorzitter Giscard d'Estaing nog niet verworven, en zeker niet zijn leeftijd - *je ne suis pas parmi les immortels* -, dus zullen jullie begrijpen dat ik niet inzie dat dit verdrag per definitie 50 jaar ongewijzigd zou moeten blijven, maar op zijn minst moeten we ervoor zorgen dat we zijn eigen achterhaaldheid niet inbouwen. Het probleem met onze verdragen in het verleden was dat we reeds moesten beginnen onderhandelen over het volgende verdrag nog voor de ratificatie van het vorige was afgerond. Op zijn minst moeten we dus vermijden dat dit verdrag reeds de voorwaarden voor de volgende IGC vastlegt.

Bijgevolg is het Europees Parlement van oordeel dat het verdrag geen open bijeenkomstclausules mag bevatten omdat we aanvaarden dat sommige bepalingen pas na enkele jaren van kracht kunnen worden en gepaard moeten gaan met passende controles en afwegingen. De geschiedenis heeft ons immers geleerd dat de overblijfselen van Maastricht niet echt werden geregeld in Amsterdam, dat onopgeloste kwesties van Amsterdam niet echt werden geregeld in Nice, en dat een Europa van 25, en weldra nog meer, een grondwettelijk kader nodig heeft dat een redelijke tijd van kracht blijft zodat we onze aandacht opnieuw kunnen toespitsen op de echte bekommernissen van onze kiezers - werkgelegenheid, veiligheid en duurzame groei. Bovendien zouden we dan een einde kunnen maken aan deze periode van permanent grondwettelijk ontwerpen en gesleutel.

Jullie hebben mij uitgenodigd om aan jullie werkzaamheden deel te nemen en het standpunt van het Parlement te verwoorden. Indien jullie het daarmee eens zijn, zou ik willen wachten met gedetailleerde opmerkingen over specifieke kwesties waaraan het Parlement een bijdrage kan leveren, tot jullie bij deze punten op de agenda zijn gekomen. Het Parlement heeft zijn eigen institutionele belangen, maar heeft daarnaast ook de ruimere taak om jullie advies te verstrekken - niet meer dan dat - over specifieke kwesties betreffende het algemeen Europees belang.

Jullie zullen ongetwijfeld moeilijke gesprekken hebben over zowel de gebieden die onder de stemming met gekwalificeerde meerderheid moeten vallen, als over de wijze waarop de stemming met gekwalificeerde meerderheid zal worden georganiseerd. Het Parlement zal zijn globale oordeel vormen op basis van het antwoord op de volgende, zeer directe vraag: versterkt deze oplossing het vermogen van de Unie om op te treden, of zwakt ze dit integendeel af? We weten dat het in dit stadium van de Europese integratie niet mogelijk is de stemming met gekwalificeerde meerderheid in alle gevallen toe te passen en we hebben ons daarbij neergelegd wanneer we onze steun hebben toegezegd aan de resultaten van de Conventie.

Verdere aanzienlijke beperkingen op het gebied van stemming met gekwalificeerde meerderheid, of het feit dat besluiten in de Europese Unie gemakkelijker kunnen worden tegengehouden, kunnen de publieke opinie in de lidstaten op de korte termijn wellicht oppervlakkig geruststellen; op de lange termijn dreigt dit evenwel ons vermogen om op te treden te ondermijnen en de frustraties van het publiek over Europa's relevantie en vermogen om de echte problemen van de burgers aan te pakken, alleen maar te vergroten.

Hierbij moet ik zeggen dat sommige compromisvoorstellen van het Italiaanse voorzitterschap, met name deze waarbij zou worden teruggegrepen naar een schorsing van de procedures door de Europese Raad - op het gebied van burgerlijk en strafrecht - een verstoring zou teweegbrengen van wat het normale institutionele evenwicht op wetgevend gebied zou moeten zijn.

Over één specifieke kwestie is het Parlement nogal bezorgd: de bepalingen over de financiering van de Unie en de begrotingsprocedure. Het Parlement steunt het evenwichtige resultaat van de Conventie: de lidstaten beslissen over de eigen middelen, en de Raad, met instemming van het Parlement, over de meerjaren financiële vooruitzichten en een vereenvoudigde begrotingsprocedure.

ECOFIN en sommige nationale delegaties hebben evenwel andere ideeën geformuleerd. Enkele van deze voorstellen zouden de begrotingsbevoegdheden van het Parlement ondermijnen, niet alleen ten opzichte van de conclusies van de Conventie van 2003, maar ook ten opzichte van het begrotingsverdrag van 1975. Volgens ons zijn deze ideeën gebaseerd op een misvatting. Sedert het Interinstitutioneel Akkoord van 1988 over het meerjaren financieel kader, hebben onze instellingen immers elk jaar met succes een akkoord over de begroting kunnen bereiken.

Verder heeft de begroting geen enkel jaar de eigen middelen volledig opgebruikt.

Van de twee takken van de begrotingsautoriteit heeft het Parlement in de periode 1988 tot 2003 een grotere terughoudendheid inzake stijging van de uitgaven aan de dag gelegd dan de Raad (in totaal 21 miljard euro voor de gebieden waarover het Parlement beslist, tegenover 33 miljard euro voor deze waarover de Raad beslist). Deze week hebben we ook van de voorzitter van de Rekenkamer kunnen horen dat het grootste begrotingsprobleem dat we de afgelopen jaren hebben gekend, een onderbesteding tot maar liefst 15 miljard euro per jaar is, waardoor de begroting telkens beduidend onder de door onze instellingen vastgestelde algemene begroting blijft. Deze onderbesteding is misschien goed nieuws voor de nationale schatkisten, maar toont duidelijk aan dat we onze beleidsdoelstellingen niet halen, onder meer op het gebied van landbouw, de structuurfondsen en externe acties.

Er zijn geen redenen om ervan uit te gaan dat de nieuwe begrotingsvoorstellen van de Conventie de begroting zullen doen ontsporen. Integendeel, gedeelde verantwoordelijkheid van het Parlement en de Raad voor geheel de begroting en het meerjaren financieel kader betekent kiezen voor de toekomst. Het alternatief van ECOFIN draait evenwel de klok terug. Het druist in tegen de budgettaire evidentie, tegen geheel de logica van het grondwettelijk verdrag en tegen onze jarenlange inspanningen om onze werkzaamheden via meer parlementair toezicht democratischer te maken. Ik verwerp niet zomaar enkele ideeën uit de recentste voorstellen, maar ik moet jullie wel waarschuwen voor de grote gehechtheid van het Parlement aan deze kwestie omdat begrotingsbevoegdheden - de controle over de geldbeugel - tot de kern van de parlementaire democratie behoren, niet alleen in Europa maar ook in al onze lidstaten. Hierbij wil ik nog opmerken dat tijdens onze ontmoetingen vorige week met nationale parlementsleden van de Conventie een consensus bestond over het feit dat de rechten van het Parlement, met name wat de begrotingsprocedure betreft, niet in het gedrang mogen komen.

Mijn eerste taak bestaat er uiteraard in de positie van het Parlement te verdedigen: zijn politieke voorrechten, maar ook zijn efficiëntie. Dit Parlement, met zijn zware werklast op wetgevend gebied en zijn toezichhoudende rol op de begroting en de Commissie, moet echter ook een bestuurbaar orgaan blijven. Deze werkzaamheden kunnen enkel worden verricht door een parlement, niet door een volkerencongres. 736 zetels - zowel in de voorstellen van de Conventie als in het Italiaanse compromis - benadert enorm dicht de grenzen van wat organisatorisch haalbaar is voor een werkbaar Parlement. Jullie weten uiteraard dat er naar de zetelverdeling moet worden gekeken, met name om rekening te houden met de bekommernissen van de kleinste lidstaten, en misschien ook om de bekommernissen van anderen over hun vertegenwoordiging in andere instellingen te erkennen, maar dit mag niet leiden tot opoffering van het beginsel van degressieve proportionaliteit, en evenmin tot toevoeging van zetels aan een reeds bijzonder hoog totaal. Dit is niet louter een pleidooi van het Parlement. Wil het Europese project slagen, dan moeten de Europese instellingen efficiënt werken. De zetels in het Parlement mogen niet worden gebruikt als inzet in een goktent.

De laatste lijst met punten die het voorzitterschap gisteren heeft uitgedeeld en waarvoor momenteel nog geen duidelijke compromissen bestaan, bevat enkele kwesties die voor de lidstaten bijzonder gevoelig liggen.

Het is de vurige wens van het Parlement dat jullie bij de aanpak van deze problemen erkennen, zoals de Conventie heeft proberen te doen, dat, wil het Europese project slagen, niet alleen de diversiteit van de lidstaten maar ook hun fundamentele gelijkheid moet worden erkend. De historische scheidingen in Europa mogen immers niet worden vervangen door nieuwe scheidingen tussen grote en kleine landen, noord en zuid, oost en west of nieuw en oud. Al onze lidstaten moeten zich in dit nieuwe Europese gebouw evenzeer thuis voelen.

*
* *

Nu gaan er ook stemmen op die zeggen dat het grondwettelijk verdrag niet onontbeerlijk is, of dat, als we dit weekend geen overeenstemming bereiken, dit geen mislukking maar gewoon uitstel is. Ik ga echter niet akkoord met deze twee stellingen.

Na eerst in Laken de noodzaak te hebben erkend en in Thessaloniki onszelf de doelstelling te hebben opgelegd, zouden we nu publiek toegeven dat er onvoldoende politieke vastberadenheid bestaat als we nu onze pogingen zouden uitstellen of stopzetten om de Europese Unie een efficiënte institutionele structuur aan te reiken die de nieuwe uitdagingen voor het nieuwe Europa in de nieuwe eeuw aankan. De publieke opinie in de Europese Unie is reeds ontgoocheld over wat zij als onenigheid en wanorde ervaart, en onze partners in de rest van de wereld zouden uit elke mislukking hun eigen conclusies trekken.

Ik zie geen redenen om te geloven dat sommige van de moeilijkere kwesties waarvoor we nu staan, in het nieuwe jaar plots gemakkelijker zouden worden. We moeten niet doen alsof deze kwesties nieuw zijn of nog bijkomend debat vergen. Ze hebben nu al onze aandacht nodig om tot oplossingen te komen.

Tot slot weiger ik me aan te sluiten bij het fatalistische pessimisme van diegenen die zeggen "beter geen grondwet dan een slechte grondwet". We willen met zijn allen een goede grondwet. Als er voldoende politieke wil is en in onze gesprekken een oprechte mentaliteit van voor wat hoort wat, dan kunnen we beslist tot een goede grondwet komen.
